

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguria: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 fi.
pre unu triliuniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte sfodieniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diriginte a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tase timbrale.

Insciintiare oficiósa.

Cu inceputulu actualulu triliuniu amu angagiatu
la diurnalulu nostru pre dlu Ioanu Slaviciu, ju-
ristu absolutu de Vien'a, ca colaboratoriu internu
regulariu.

Numele DSele este dejà cunoscutu la mare parte
a publiculu romanu d'in scrierile sele, in speciálu
d'in cele aparute in „Convorbirile literarie d'in Iasi.”

Estu-modu recurandu noi nóue puteri pentru
diurnalulu, speràmu, cà si on. publicu va profita, prii-
mindu in viitoriu o lectura d'in ce in ce mai intere-
santa si mai bogata.

Déca dara noi amu fostu si cu intetire suntemu
ingrigiti pentru partea spirituale a diurnalulu, cu
ast'a ocasea fia-ni permisu de alt'a parte a reclamá
si dela On. publicu romanu spriginulu seu materiale,
fore care ori ce bune nisuintie ar remanè sementia
numai aruncata pre pétra.

Nrulu de facie este alu duoilea d'in noulu tri-
luniu Aprile — Juniu, si se tramite numai celoru
abonati, respectivaminte celoru ce si-au renoitu abo-
mamintele sele.

Va sà dica: este tocmái tempulu de abonare,
pentru ca sà ne scimu orientá de timpuriu in privin-
tia esemplarielor tiparinde.

D'in nrulu trecutu mai avemu la dispositi'a nós-
tr'a o suma de esemplarie.

Conditiele de abonare se vedu in fruntariulu di-
urnalulu; ér' càtu pentru tramitarea baniloru, mai
potrivitu si mai eftinu este, candu aceea se face pr'in
asemnatele postali.

Inchiaemu poffindu-vi d'in anima romanésca, ca
serbatorile Invierei Mantuitoriulu nostru sà le pet-
receti sanetosì si — voiosì!

Redactiunea.

Présfinti'a Sa Parintele Episcopu alu Radautiloru,

Eugenie Hakmann,

fostu cu resedinti'a in Cernauti si, subtrasu dela
hierarhi'a metropoliei Moldovei si a Sucevei, de-
venitu in vremea mai nóua, pe cale, mai multu ori
mai pucinu, acanonica, insu-si metropolitu, a repau-
satu in $\frac{1}{13}$. Aprilie a. c. in Vien'a.

Arhiereulu defunctu va fi inmormentatu la
monastirea Putn'a.*

„De mortuis nihil, nisi bene!”

Dar' ca crestini o dicemu: „Ddieu sà-i ierte —
pecatele!”

Aminu!

Sosirea Mortii.

— Epigrama. —

— „Óre de ce nu scimu, candu Mórtea ni vine
la casa,

Ci ea sosescce dejà, fore a o acceptá ? !

— „Cà-ci jupanés'a de Mórte, candu intra, nu
bate la usia.

Ci topu. . . . si dice: amici, éta-me si eu aici!“

.

Proverbie paralele.

E destulu o bóta pentru unu caru de óle: e destulu
o „Albina“ pentru bun'a intielegere intre romani.

Candu Ddieu vré sà bate pre cine-va, inainte de tóte
ii ie mintea: candu magiarii vreu sà inseitele pre rómani,
inainte de tóte, ii lauda.

Nu díce „hop“ inainte de a fi saritu gardulu: nu cere
bani dela banc'a fonsiara d'in Romani'a.

* póte chiaru lungu Stefannu cela mare?

Red.

Cristosu a inviétu.

— Pentru diu'a santeloru Pasci. —

Pe veci alu lumii imperatu,
Adi Cristosu a inviétu!
Omenii i-a mantuitu,
Pentru care-a patanitu;
Curafindu-i de pecate,
Li-a datu éra-si libertate.
Dar' li-a disu: „Fiti ómeni drepti,“
„Ca'ndurarea-mi s'à aveti!“
Dar' in tier'a unгурésca
Vócea lui Dumnedieésca
Pare, cà n'a strabatutu,
Cà-ci e lucru cunoscutu.
Cumcà fratii nosti maghiari,
Casi-acelu vestitu talhariu.
Candu noi rupemu in suspine,
Ni respundu: „en stai romane!“
„Noi suntemu stepani, ér' voi“
„Trebe sà fiti slugi la noi.“
„Cà a nóstra libertate“
„Nu-e basata pe dreptate,“
„Adeca noi nu voimu“
„Candu-va cu voi frati sà fimu.“
Si asiè de asta data,
Candu Cristosu a inviétu,
Intr'o stare apasata
Pre romani elu i-a aflatu.
Dar' speramu, cà s'a 'ndurà
Libertatea-a li redá.

Cristosu, care a 'nviétu,
Ca pastoriu adevveratu,
Alungandu pre farisei,
A 'nvetiatu ómenii sei
Si li-a disu: „Porniti in lume,
Sà vestiti in alu meu nume
Adevverulu si dreptatea,
Cum cere crestinetatea,
Si 'nvetiati pre micu si mare
In credintia de-a fi tare,
Dar nu 'ncercati a luá
Daruri de la care-v'a,
Cà-ci, cu tatalu meu cerescu,
Pe toti ve afurisescu.“
Si apostolii plecara
Peste-a tieriloru hotare,
Pedestri si suferindu,
Adevverulu talcuindu,
Omenimea a invetiá —
Lui Cristosu a se 'nchiná.
Dar' c' acésta 'nvetiatura
Esita din sfint'a-i gura
Sà se fi' dóra pastratu
Pone 'n tempulu cestu stricatu,
Ar fi ceva de miratu;
Candu apostolii de adi,
De osebi cei d'in Carasiu,
Nu numai cà nu priimescu
Daruri, ba 'nca si belescu
Pre poporu si ti-lu despóe,
Ca si hentesulu pre óie.
Si-apoi candu au ispravitu,
Fiindu cà ei se-au cam mangitu,
Ca sà iésa cu-omenia,

Ei se spala 'n cortesia,
Vestindu lumei d'in condacu
Pre marele loru Deák.
Cu-unu cuventu de ast'a datu,
Cristosu, candu a inviétu,
Intre apostolii sei
A aflatu mai totu misiei.
Dar' speràmu, cà se'a 'ndurá
Pre misiei d'a-i alungá.

Cristosu candu a inviétu
D'in morti, e adevveratu.
C'-a aflatu in giuru de sine
O gramada de multime
De poporu si de preoti,
Inchinandu-i-se toti
Si a lui invetiatura
O purtau d'in gura 'n gara.
Ca crestini adevverati,
In postu nu mancau carnati,
Erau plini de pocaintia,
Se iubiau, aveau credintia,
Si 'n baserici candu intrau,
Ei cu toti ingenunchieau,
Depunendu ei daruri mari
Pe-a basericii altariu.
Si pre urma casi frati,
De duchulu sfintu inspirati,
Candu spre casa se porniau
Mai anteu se sarutau.
Si poftiau, ca Domnedieu
S'apere pre toti de reu;
Dar' cà legea lui Cristosu,
Dupa cumu pe-atunci a fostu,
Sà se fia dór' pastratu
Pon' in tempulu cestu spurcatu —
Ar fi unu ce de miratu:
Candu crestinii nosti de-acúm'a
Se adapa cu mintiun'a,
Ce dusmanii li-o servescu,
Er pre frati-i parasescu;
La baserica candu pléca
Mai anteu la birtu se baga,
Ca sà se cât'a sfintiésca
Cu rachi'a jidovéscá.
Si-apoi cu pip'a 'n busnariu
Intra si pop'a 'n altariu;
Er nevestele cam tóte
Fete mari, matusi, nepóte.
Candu mergu de se pocaescu,
Se 'nfóia si se albescu,
Er' candu vine-a 'ngenunchiá
Tóte 'ncepu a cochetá.
De iubire crestinesca
Nu vre nime sà vorbésca,
Legea loru cea stramosiésca —
Multi si d'in cét'a popésca
Dicu cà-e vorba catanésca. . . .
Cu-unu cuventu de ast'a datu
Cristosu candu a inviétu,
S'a miratu vediendu multime
De misiei pre lunga sine;
Dar' speràmu cà s'a'ndurá
Si pre toti i-a sferemá.

Vasiesiu P.

Anecdote.

I. Ingrigire parintésca.

„Sà invetiú fetiti'a la mai multe limbi?“ — intrebà unu instructoru de tatalu unei fetitie.

„Nu este de lipsa! — ii respunse parintele ingrigitoriu. — La femeie este destulu si o singura limba!“

II. Asemenare.

„Ce asemenare este intre femeie si unu supremu-locotenentu?“ — intrebà cine-va.

„Acea, — respunse intrebátulu, — cà si unulu, si altulu oftéza dupa regimentu.“

Revoluția d'in Perlesei.

— Romanu tragicu in V. parti. —

Scosu d'in nisee manuscrite dela Ispaña si alcătuita dupa celu mai nou sistemu, datu fiind: intru cîntec si marirea celoru intru tôte de o potriua între sine.

(Urmare.)

Intrandu in ulitiór'a anumita, Spulberu mersa cãti-va pasî, privi indereptu, ca sã veda, d'eca nu-lu observa cineva, apoi, cu o voinicésca bravura, se aruncã peste gardulu d'in steng'a, in gradin'a, ce se tienea de cas'a Comitatului.

Ast'a gradina erã alcătuita intr'unu stilu singuru in felulu seu. Nici francesu, nici anglesu, ci cu totulu originalu, curatu maghiaru.

In fundu se redicã o casa cu d'oue catari, si d'in diosu, cu unu siru de feresti cu gratie de feru, pe semne — temnitiele comitatense. In legatura cu acésta cladire, in drepta, este o alta casa, de care se anina unu ce asemenea unui pavilonu, — lucru facutu d'in lemnu intr'unu stilu, pare-misce, tatarescu. Acestu pavilonu are unu balconu de scanduri, redicatu cam de duoi stengenî dela pamentu. Sub balconu este o usia, ce se deschide d'in pavilonu spre gradina, lunga usia cotrovulu unui cane, care numai lantulu, de care a fostu legatu, l'a lasatu aici; era d'incolo de cotrovulu canelui stan ingramadite: — o siéna vechia, nisee frane rupte, o parchiu de cizme cu pinten ruginiti si o bucata d'intr'unu canisiu de pipa. — In facie cu balconu, in indepartare cam de 15 — 20 pasî, este unu cotetiu de hóre. D'in cotetiu s'aude strigatulu gasceloru si sisetulu unui ganscanu comandantu . . . Trei pomi, duoi dudî, unu socu, si d'oue straturi de legume, unulu de cépa, altulu de piparca, iusémma firea de facie a gradinei, in midiloculu carci'a se afla o fantana cu carligu, ce are numai trei d'oge. Lunga fontana o balta, giuru-in-pregiuru piparc'a brósceloru. In balta canta trei bróscu unu versu de intielesu tainicu, finda acompaniate de unu broscoiu betranu, pe semne autocoratu alu baltescei imperatii . . . O atia de frandie de tutunu, acatiata de stelpi balconului, da fisiuomiei locale, indeplinirea caracteristica.

Noptea e liniscita; lun'a cochetéza cu oglind'a beltii pr'ntre crengile arborilor; stelele stralucesu vesele pe orisonulu linsu; era pe acoperisfulu casii apare unu motanu si, oprindu-se la un'a d'ntre hortile podului, acorda instrumentele sale musicale.

„Aici sum!” graiesece Spulberu, necatremuratu cron candu se sente peste gardu. Acum ori nici odata! . . . Elu si-scote ghitar'a de sub mantea, si atinge cordele ei cu degetele sale lungi. Erau stepte cordi pe asta ghitara, dar' duoe lipsian, un'a erã rupta si un'a regusita. — Lui Spulberu inse ii lipsia numai o cote. — De-ci elu sentia impresiunile pozitiei sale in intrég'a sa fiintia. . . . Anim'a lui batea viforosu si tare ca ciocnirea uriasieloru scule vulcanice; resuffarea lui erã nadasita si grea casi acea a unoru foi tiganesci. . . . Elu se sentia in se apropiarea ei, facie in facie cu ferést'a, la care ea putea sa arete, in apropiarea temnitieloru unguresci, in gradin'a comitatului. . . . Erã o fapta eroica acea, in care elu se affa acum'a!

Augustu iubiã pre G'z'a si G'z'a iubiã pre Augustu. Ei deopotriua se iubiau unulu pre altulu. Iubirea loru nu cunoscea margini. Candu Augustu trecea pe la ferést'a, G'z'a aruncã spre elu privirile sale amoróse, era Augustu cotiã pe ulitiór'a cea strimta. Atunci G'z'a fugiã in gradina si inamoratii se intimpinau la gardu, lunga cotetiulu celu de pui, nu departe de balt'a incungurata de piparc'a brósceloru. . . . Si ei petreceau in preschimbare de dulci vorbe, . . . si fericirea loru nu cunoscea culme si margini.

Acum'a o hotarire statornica domniã fara margini peste sufletulu lui Augustu: sã faca unu pasiu barbatescu, o serenada nocturna, sã declare Gizei anoru, si sã si-o petiesca de sociã. . . . Eroii nu se inspaimenta de nimicu!

Dupa-ce Spulberu sondã impregiurimea si affa, cumcã nu este nimicu de absoluta pericolositate in apropiare, elu intonã unu cantecu de amoru.

Poesi'a cantata erã improvisata de junele amoresu in trei nopti de véra; era ari'aerã o viua reflectare a sentimentelora spulberate.

Augustu cantã intr'unu tonu petrundictoriu si sonoru — casi acel'a data de una ferestea indesatu in anim'a unui trunchiu uscatu si cuprinsu in viua miscare.

Motanelu de pe acoperisfu, in ductu cu o alta fiintia, cantã unu versu nepriceputu; era acel'a alu lui Spulberu, precum l'amu culesu de pe undele beltii, era urmatoriulu:

(Andante. Pianissimo.) Ah, Giza, Gizalica!

(Piano.) Fiintia scrafica!

(Forte.) Ah, Giza, Gizaléuca!

(Robusto.) Fiintia angerénea.

Bim — bam didiram;

Bim — bam didiram!

(Piano finale.) Bim, bam, — di-di-ram; dam, dam!

(Aria solo. Religioso.)

Tu angeru scrafisticu!

In nopti cu te adoru,
Si—ti cantu o serenada,

Oh! plina de amoru!

D'in ochii tei se vérsa

O mare de lumina,

Si buzele-ti se scaldã

In radia seralinã.

Tubescce-me pe mine dar';

Nu lasa-me sã peru amaru! . . .

Se rupe o cõrda dela ghitaru. Augustu regusiesce, incopendu a tusi. Usi'a de sub balconu se deschide, si formele unei femei se aréta in facie cu Spulberu. . . . Este Giza! In nopti tôte vacile sunt negre; astfelu d'in aretarea Gizei nu strabatea in ochi decãtu foculu ochiloru ei si figur'a sa angerénea. Ea nu erã inalta, dar' mladitã—casi cõd'a unei eucurbete domnesci.

Pe unu momentu cavalerulu noptii stete petrusu de fericirea momentului.

„Ah! domnulu meu!” — siopti Giza intr'unu tonu môle ca céra topita.

„Giza! angeru, ori demonu, ce esci! — esclamá Spulberu prindendu man'a iubitei sale. — Me iubesci tu pre mine!?! — ori me dau préda celei mai scarnave periri!”

Ochii se intalnira; animele intielesera tainuita loru ardere. Droptu respunsu, Giza se aruncã in bratioc cavalerului seu. . . . Augustu strinse pre gingasi'a fiintia cu inlocare la sinulu ardietoriu. . . . Buze pe buze, peptu pe peptu; anima lunga anima. . . . Momentulu nu se póte descrie! . . . Dar' ah! elu fu scurtu!

O idea inspaimentatõria strabatã fiinti'a Gizei. . . . Ea tresari d'in dulcea visatoria si, asemenea unei closee inspaimentate, impinse pre Augustu dela sine.

„Fugi! scapa!” — grai ea in tonu tremuratu. — „Ce va dice taic'a? — ce va dice Ilustritatea Sa? — Ce voru dice ei, d'eca te voru affa aici!”

Spulberu inse, intr'acestu momentu, se sentia mai puternicu decãtu unu len si mai vitézu decãtu unu curcanu.

„Giza! angerulu vietii mele! — grai elu transportatu intr'o lume ideala. — Na tremurã. Tu esci a mea pe veci! . . . Cu armele in mana te voiu cascigã. . . . me voiu luptã pentru tine. . . .”

Intr'acestu momentu unu cane, mare câtu unu vitelu, aparù in us'ă, pre care Giz'a a fostu lasatu-o deschisa. Canesc'a lui vóce desceptă pre parchi'a inamorata d'in visarea sa fericitoră.

Canele se repedi spre Spulberu. Spulberu s'ă-luă ghităra s'ă fara s'ă aiba vreme a d'ice unu „adîo!“ iubitei sale, se repedi spre gardu. Giz'a, fara s'ă aiba vreme a stinge man'a iubitelui seu, se repedi spre us'ă. . . . Voiniculu sarî gardulu; dar' bastonulu lui remane in gradina s'ă o bucata d'in mantea in gur'a flocatului cane.

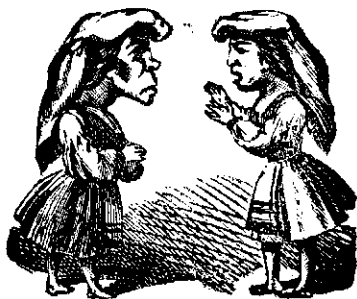
Intr'acestu momentu se dechise o alta us'ă, s'ă chiamatu de latratorós'a declamatîune, Csehfy intră in gradina. . . Elu nu potú s'ă afle decātu: unu barbatu, ce sarî gardulu, — unu bastonu lunga fontana, — s'ă o bucata de mantea in gur'a lui „Tisza“.

Ah! ce grosave presentîri cuprinsera sufletulu seu intr'acestu momentu! ? . . .

„Suntemu perduti!“ — grai elu. . . . Era pelari'a, redicata de peri, îi cadîu d'in capu.

(Va urmă.)

TRENC'A SÎ FLENC'A.

T. Bata-lu pecatele lui, cã mare superare a facutu soldatulu cu sabi'a la balulu datu in *Agnit'a*.

F. Cumu se póte acést'a, s'ă cui s'ă intemplantu acést'a primesdi'a?

T. Tu inca te ocupi pu'ínu cu politic'a. In *Agnit'a* s'ă datu unu balu in favórea s'ă folosulu fondului protopopescu, s'ă intre publiculu jucausiu s'ă amestecatu spre ajungerea nobilului scopu representanti d'in tóte conditiunile pen. e. slujnice s'ă slujnicari, soldati cu s'ă fara stele s'ă cu sabii, d'entre cari unulu a spintecatu hain'a de balu a reginei balului, spre cea mai mare dauna a fondului popescu. . . .

F. Dara regin'a remasu-a ne-vatemata?

T. Asià credu, cã-ci s'ă dupa primesdi'a aceea a mai jocat.

F. Poti-mi spune rogu-te, cã câtu venitu a adusu acestu balu datu spre scopu filantropicu?

T. Ti potu spune, cã am vediutu venitulu, tãmanu candu l'a bagatu epitropi'a protopopescã in lad'a protopresviterale, lunga capitalulu primejduitu, pr'in cinstitululu nostru slaninariu, s'ă facitululu venitului subtractis subtrahendis erã neto, *cu 15 fiorini mai pu'ínu, decātu venitulu de intrare dela balulu reuniunei d'in Mediasiu*. Scii acum'a câtu face acestu venitu? —

F. No vedi acum'a facemu progrese gigantice. — Mi place s'ă mie.

Proprietariu, editoriu s'ă redactoru diriginte: **Mircea B. Stãnescu**. — Girante respundietoriu s'ă corectore: **Basiliu Petricu**.
Colaboratoru internu: **Ioanu Slaviciu Borlescu**.

P U B L I C A T I U N I

Anunciu.

Dlu artistu romanu **I. D. Ionescu**, dupa serbatorile sfinteloru Pascei, va intreprinde o caletoria dela Lugosiu pr'in Caransebesiu, Bogs'i-a-montana, Oravit'i'a, Baseric'a-Alba la Temisior'a. *Redactiunea.*

TAND'A SÎ MAND'A

T. Audi, frate Manda, acum'a nu-e bine!

M. Ce-e? pentru numele Domnului!

T. *Daco-romanii* s'ă-au pusu petiorulu s'ă n congregatiunea comitatensa dela *Dev'a*.

M. *Trenc'a flenc'a* s'ă nemic'a! — *Devaniloru* cu multu mai tare li place linisceã s'ă somnulu, decātu s'ă nu vedu, cã tu glumesci.

T. Ba! nu-e gluma frate. Este celu mai ingrodietoriu adeveru! Unu anumitu domnistoru, de domnia surcalãu, cu numele *Macoveiu* cavaleru de *Macrisiu*, omu nobilu de sange s'ă cu aristocratica inveniatura, a facutu descoperiri mari s'ă grele cu privire la romani. Cu pu'ine vorbe: treb'a nu sta bine!

M. Ei, bine! — Apoi ce-au d'isu romanii invinovatiti cu inalta tradare?

T. Ce-au d'isu? Nemicu n'au d'isu; n'au cutesatu s'ă dica, d'in ce se vedesce, cã ei sunt vinovati, — altfelu ar trebui s'ă credemu, cã acelu minunatu cavaleru s'ă spariatu de umbr'a urechiloru sale. Totu ce romanii au respunsu, a fostu unu murmuru reactionariu.

M. Maa, baga bine de s'ema! Romanii n'au respunsu, pentru-cã priviau pre numitululu geniu de multu mai prostu, decātu ca s'ă-lu fi aflatu demnu de respunsu.

T. *Ferescã Ddiu!* Cavalerulu de *Macrisiu* este o capacitate parlamentara recunoscuta. Audindu elu murmurulu romaniloru, plinu de indignatiune patriotica a strigatu: „*D'eca nu vi place; mergeti la Bucuresci!*“

M. Vai Dómne! chiar asià s'ă fia d'isu? . . Apoi nu au d'isu romanii, cumcã ei nu voru merge.

T. Nu, n'au d'isu nemicu: d'in ce se vedesce, cã ei ar merge *bucurosu la Bucuresci!*

M. Atuncea nu-e bine! . . Dar s'ă-ti spunu un'a: s'ă insu-s'ă cavalerulu de *Macrisiu* este unu tradatoru. Elu este unulu d'entre ac'ei'a, cari facu, ca romaniloru s'ă nu li placa aici; apoi totu elu li ar'eta s'ă calca, pe care au s'ă pornesca. . .

T. Dreptu ai: elu este unu *agitatoru daco-romanu!*

Tóc'a Redactiunei s'ă Administratiunei.

Dlu D. M. A. in Skalitz: Priimimu cu bucuria, ce este bunu; s'ă bunu ni-ai tramisu. Cãtu de graba ai s'ă asepti epistóla partecularia dela noi.

Dlu P. Ch. in G. — Ti multiamimu pentru anecdotele populare. Te rogãmu continua. O anecdota populara a-dese contine mai multu spiritu decātu 100 de altele nascocite de minti coreite.

Dlu A. C. in Pest'a: Resalutare; era pentru complimentulu facutu priimesce multumirile nóstre! Abonamentulu e inregistratu.

Dlu A. Popoviciu in Nicolintiu: Pretiulu foi lu poteti vedè d'in frantariulu ei, dupa care cei 3. fi. tramis de DTA pentru unu triloniu sunt pré multi, era pentru unu semestru pré pu'ini; binevoiesce a dispune, cã-ci noi te-amu inregistratu, conformu cererei, dela 1. lui Aprile. In viitoriu tramite banii pre adres'a proprietariulu foi;

Dlu N. C. in T. (Bucovin'a): Abonamentulu inregistratu, — „*Calendarulu Babelorn*“ ti s'au tramisu. Dar ceremu o propaganda óre-care pr'entre romanii d'in patri'a lui *Stefanu celu Mare*; ne intielegi? !

Anunciu.

Cu ocasiunea sinodului diecesanu se voru tienè in Aradu dóue pelegeri populare.

Redactiunea.